

LÄHIYMPÄRISTÖN OMATOIMISEN SIISTIMISEN PERIAATTEET VARKAUDESSA

7. TAMMIKUUTA 2025

TEKNINEN TOIMI

VARKAUDEN KAUPUNKI

SISÄLLYS

Sisällys	1
1 Lähiympäristön omatoimisen siistimisen periaatteet Varkaudessa	2
Tilannekuva	2
Toiminnan tavoite	3
2 Yleiset periaatteet	4
Siistimistoiminnan periaatteet	4

1 LÄHIYMPÄRISTÖN OMATOIMISEN SIISTIMISEN PERIAATTEET VARKAUDESSA

Tällä asiakirjalla määritellään ne oikeudet, joita yksittäisellä omakotitalon omistajalla tai haltijalla, yksittäisellä rivitalo- tai kerrostaloyhtiöllä tai järjestäytyneellä asukasyhdistyksellä on suhteessa kaupungin omistamaan ja hallinnoimaan maa-alueeseen edellä mainitun kiinteistön välittömässä läheisyydessä. Tässä asiakirjassa läpikäydään periaate, jolla omatoimista lähiympäristön kohtuullista siistimistä voidaan suorittaa. Kaupungilla ja sen viranhaltijoilla on kuitenkin viime kädessä oikeus tästä periaatepäätöksestä riippumatta ratkaista toimenpiteiden asianmukaisuus. Epäselvissä tai ristiriitaisissa tilanteissa on ennen toimenpiteitä hankittava kaupungin tulkinta ja päätös.

Tämän asiakirjan periaatteilla ei ole merkitystä sille, että siistimisestä huolimatta ko. alue on kaupungin omistama ja hallinnoima alue. Siistittyjä alueita ei saa muuttaa yleisestä alueesta yksityiseksi.

TILANNEKUVA

Asutuksen tuntumassa olevat kaupungin omistamat ja hallinnoimat luonnonvaraiset alueet pääsevät monin paikoin pusikoitumaan, koska kaupungin resurssit eivät ole riittävät huolehtimaan alueiden siistimisestä tai harvennustoimenpiteiden jälkeisestä jälkihoidosta. Heinittynyt ja ryteköitynyt lähiympäristö lisää myös erilaisten ei-toivottujen eliöiden kuten myyrien, kotiloiden, etanoiden jne. ilmaantumista puutarhaan. Useasti ihmiset kokevat, että pusikoituminen alentaa asumisviihtyisyyttä ja joissain tapauksissa luo myös turvattomuuden tunnetta.

TOIMINNAN TAVOITE

Omatoimisella lähiympäristön siistimisellä ja hoidolla kuntalaisille annetaan mahdollisuus tarpeen mukaan ja joustavasti parantaa oman asuinympäristönsä viihtyisyyttä. Se myös sitouttaa ihmiset ottamaan vastuuta ja kantamaan huolta omasta lähiympäristöstään. Yhdessä tekeminen lisää sosiaalisen kanssakäymisen mahdollisuutta ja ehkäisee syrjäytymistä.

Yleistä

Lähiympäristön omatoiminen siistiminen tarkoittaa asuinkiinteistöjen (omakotitalot, rivitalot, kerrostalot) välittömän lähiympäristön siistimistä myöhemmin kuvattujen periaatteiden mukaisesti.

Omatoimisesta siistimisestä on hyvä sopia välittömässä läheisyydessä olevien naapureiden kanssa. Rivitaloasuntojen kyseessä ollessa ympäristön siistimisestä on hyvä sopia yhtiö- tai hallituksen kokouksessa. Yksittäinen rivitalon asukas saa siistiä vain oman huoneistonsa kohtaa, jollei taloyhtiö toisin päättä. Kerrostalojen kohdalla tarvitaan aina taloyhtiön päätös siistimisestä. Kaupunginosaseuran tai vastaavan tahon tulee sopia toimista aina teknisen toimen edustajan kanssa.

Laajempialaisesta omatoimisesta raivauksesta on aina etukäteen sovittava kaupungin teknisen toimen kanssa.

Ranta-alueiden siistimisestä tulee aina sopia etukäteen kaupungin teknisen toimen kanssa.

Keväällä siistimistoimenpiteitä tehtäessä tulee ottaa huomioon lintujen mahdollinen pesintä alueella.

Keväisin ja syksyisin tehtävä lehtien keruu kaupungin maa-alueilta hoitoluokkien vaatimusten mukaisesti tapahtuu pääosin kaupungin toimesta. Lehtijäte joko kerätään pois tai murskataan paikoilleen koneellisesti. Mikäli kiinteistöt haluavat haravoida lehtijätettä syksyisin tai

keväisin, tulee heidän myös itse huolehtia lehtijätteen poiskuljetuksesta.

Lehdet tulee näissä tapauksissa toimittaa omatoimisesti Akonlahdessa sijaitsevalle

puutarhajätteelle tarkoitettulle alueelle.

Lähiympäristöä siivoava taho vastaa itse poistettavan risukon tms. syntyvän aineksen pois kuljettamisesta ja asianmukaisesta hävittämisestä.

2 YLEISET PERIAATTEET

Lähtökohtana on, että vaikka kiinteistöt talkooperiaatteella huolehtivat lähiympäristöstään, alue on edelleen yleistä aluetta. Tämä tarkoittaa sitä, että aluetta ei saa käyttää minkäänlaiseen pysyvään varastointiin, istutus- tai viljelyalueeksi tai muuhunkaan sellaiseen tarkoitukseen mikä ei ole sallittua yleisellä alueella. Kiinteistöillä ei ole oikeutta tehdä istutuksia tai hyötykasvimaita yleiselle alueelle.

Yksityisen ja yleisen alueen rajan tulee näkyä hoitotasossa niin, ettei synny mielikuvaa siitä, että alue olisi yksityisaluetta.

SIISTIMISTOIMINNAN PERIAATTEET

Tontin omistajalle tai haltijalle annetaan seuraavassa määritelty (kohdat 1-7), rajattu oikeus suorittaa kaupungin omistamalla tai hallinnoimalla alueella lähiympäristöön kohdistuvia siistimistoimenpiteitä:

1. Siistimistoimenpiteellä tarkoitetaan ruohikon siistimistä, hakkuutyön jälkihoitoa, kasvillisuuden, lehtijätteen, risukon, pusikon ja haittakasvillisuuden poistamista sekä muuta tähän verrattavaa ympäristöä siistivää toimenpidettä.

Puiden (rungan halkaisija rinnankorkeudelta mitattuna yli 9 cm) kaatoluvista ja kaadosta vastaa aina kaupunki.

2. Omatoimisia siistimistoimenpiteitä saa tehdä vain oman tontin kohdalla enintään 10 metrin etäisyydellä tontin rajasta. Jos siistittävä alue rajoittuu vastakkaisella puolella naapuritonttiin, saa em. siistimistoimenpiteitä kuitenkin tehdä enintään alueen puoliväliin asti, mikäli tontit ovat alle 20 m:n päässä toisistaan.

3. Kiinteistö saa pitää tontin rajan välittömän läheisyyden (2 – 3 m:n etäisyydeltä) vapaana kasvillisuudesta silloin, kun tontti rajoittuu luonnonvaraiseen alueeseen ja sen hoitaminen esim. nurmettamalla tulee helpommaksi.

4. Kaupungin suorittaman hakkuutyön jälkihoitoa saa tehdä omatoimisesti. Tähän kuuluu vesakon ja mahdollisen muun syntyvän kasvuston (esim. vatukot, saniaiset, korkeat heinät jne.) kurissa pitäminen. Aluetta ei kuitenkaan saa raivata täysin puhtaaksi, vaan sille tulee jättää sopivasti uutta, luontaisesti syntyvää puukasvustoa ja muuta välikerroksen kasvillisuutta.

5. Omatoiminen siistijä saa tehdä luonnonvaraisen alueen kasvillisuuden ennakoivaa käsittelyä ja harventamista estämään tonttia varjostavan, maisemaa sulkevan tai pihan kasvillisuuden kasvua haittaavan tms. luonnonvaraisen puuston tai kasvillisuuden kehittymistä. Kaikki poistettava puumateriaali tulee kuitenkin olla halkaisijaltaan alle 9 cm (mitattuna rinnan- korkeudelta). Jäljelle jäävässä puumateriaalissa suositetaan jalopuita ja sekapuustoa.

6. Omatoiminen siistijä saa tontin rajoituessa vanhaan, viljelykäytöstä poistettuun peltoon tai vastaavaan alueeseen, alueen siistinä pitämiseksi niittää sitä oman tonttinsa kohdalla ja siten estää alueen vesakoitumisen. Niittämällä tarkoitetaan alueen käsittelyä 1 – 2 kertaa kesässä niin, että niittokorkeus on n. 15 cm.

7. Kiinteistö saa hoitaa tontin välittömässä läheisyydessä olevaa kaupungin rakentamaa nurmikkoa koneellisesti leikkaamalla.

Kadun ja tontin välissä olevan nurmikon kunnossapito kuuluu kunnossa- ja puhtaanapitolain

mukaan kiinteistön vastuulle kolmeen metriin saakka.

8. Omatoiminen siistijä saa poistaa alueelta vieraslajeja tai haitallisia kasveja, kuten esim.

jättipalsamia tai pujoa. Torjuntatoimenpiteen tulee tapahtua niin, että tekijä huolehtii

kasvijätteen käsittelystä (säkittäminen) ja pois kuljetuksesta. Yksittäistapauksissa ja laajemman

esiintymän kyseessä ollessa on hyvä olla etukäteen yhteydessä kaupungin tekniseen toimeen ja

sopia kasvijätteen käsittelystä ja pois kuljettamisesta. Lähtökohtana on, että vieraslajeja

torjuvan käsittelyn täytyy kattaa koko esiintymä.

9. Omatoimisen siistijän tulee itse huolehtia raivausjätteen hävittämisestä (esim. hakettamalla

tai silppuamalla) tai poiskuljettamisesta asianmukaiseen käsittelypaikkaan. Tämän tulee

tapahtua välittömästi suoritettujen toimenpiteiden jälkeen. Varastointia tai kompostointia yleisellä

alueella ei saa tehdä.

10. Teknisen toimen suorittaman hakkuun tai raivauksen jälkien, kuten latvusten ja oksien

keräämiseen tarvitaan teknisen toimen lupa. Tekninen toimi kerää pääsääntöisesti itse

hakkuiden jälkeen risut alueelta noin 15 metrin etäisyydeltä tonttirajoista. Loppu materiaali

jätetään maastoon. Mikäli keruun jälkeen jää latvuksia tai tasauspätkiä, voi omatoiminen siistijä

ottaa ne esim. käytettäväksi polttopuiksi. Hakkuun jälkeiset pystyyn jätetyt lahopuut on

tarkoituksella jätetty kolopuiksi linnuille. Hakkuun jälkeiset suuret maahan jätetyt rungot on

myös tarkoituksella jätetty lahopuiksi ja ötökkähotelleiksi pölyttäjien toiminnan ja olosuhteiden

parantamiseksi. Tällaisia puita ei saa omatoimisesti kerätä polttopuiksi.

Kaupungin tekninen toimi neuvoo ja opastaa lähiympäristön siistimiseen liittyvissä kysymyksissä.